

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Bellecey-út 9 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Feloldós szerkesztő:

KRECSMÁRIK ENDRE.

KIADÓHIVATAL:

Bellecey-út 9 szám, hova az előfizetési és a hirdetési pénze küldendők.

Előfizetési díj: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

SÁMUEL ADOLF

Benső, mély megilletődéssel regisztráljuk, hogy lapunknak gyásza van. Megalapítója és kiadótulajdonosa, Sámuel Adolf, folyó hó tizenharmadikán délelőtt egy órakor értékes, munkás, eredményekben gazdag és puritán egyszerű életének hatvanharmadik évében hosszú szenvedés után, idegen földön, ahol gyógyulást keresett, csöndesen elhunyt.

Vesztegg érte lapunkat elmulásával, melyet épen ma egy teljes negyedszázaddal ezelőtt ő hívott életre és amelynek életét mind mainapig az ő nagy energiája, szívós buzgalma és áldozatkészsége tartott fen.

Sámuel Adolf lapunknak erős tényezője, szakmájának az egész ország könyvtárús-gárdája előtt kiváló, népszerű tagja, a társadalomnak becsült alakja, a szegényeknek melegszívű pártfogója és családjának odaadó harcosa volt. Született 1851-ben a szatmár-megyei Tasnádon, az ott régen nagytekintélyben élő Sámuel család ősi fészkeiben. Atyja Sámuel Farkas földbirtokos volt. Már korán teljes árvaságra maradt és sorsa a kereskedői pályára vitte. A hetvenes évek végén Budapesten társas viszonyba lépett, az akkori könyvtárús-gárda képzett tagjával, a ma is ismertnevű Ruzicska Árminnal, de e cégből csakhamar kiválik és 1880-ban mint önálló könyvtárús megnyitja Szarvason az első könyvtár-kereskedést. 1885-ban már felállítja Szarvason az első könyvnyomdát, a melyet azután szaktudással állandóan fejlesztett és szaktársai előtt ismertté tette mindenütt nevét. 1889-ben az ő impulzusára vállalja el az első helyi lapnak a „Szarvas és Vidéke”-nek szerkesztői tisztségét a tanári kar egyik volt kitűnősége, Varga József, melynek későbbi szerkesztésére is mindig kiváló

erőket tudott megnyerni. Szeretettel volt sok forró, szép művészi estélynek rendezője, ő volt a világhírű magyar hegedűművésznek, Reményi Edének is impresszáriója, aki az ő meghívására látogatott el Szarvasra.

Sámuel Adolfot az utolsó években szív-ütőérelmeszesedés támadta meg, melyhez később véselőb is járult. Szeretett házi orvosának Dr. Déri főorvosnak tanácsára több gyógyhelyet is felkeresett, azonban enyhülést már sehol nem találhatott. Legutóbb a fővárosban a Város-Major szanatóriumában feküdt több héten át, ahonnan szívrepesve csak haza vágyott. Alig volt azonban hongyötrő fájdalmai ismét elszóllították féltő övéi közül. Gyulára ment át, Dr. Kun Pál belgyógyászati osztályára, ahol rövid tartózkodása alatt sokszor némileg jobban érezte magát, mígnem váratlanul f. hó 18-án vasárnapról hétfőre virradó éjjel úgyszólván szenvedés nélkül jobblétre átszenderült. Szerető családjá holttestét haza, Szarvasra hozatta, itt a szarvasi izr. egyház halottas házában ravatalozták fel, ahonnan f. hó tizenkilencedikén délután négy órakor az izraelita gyászszertartás után helyezték örök nyugalom helyére. A gyászbeszédet Dr. Friedmann Ernő főrabbi mondta, aki szerető, gyönyörű szavakkal búcsúztatta el a drága halottat; beszéde így végződött:

„Úgy estendén, barna alkonyboruláskor, amikor csillagoltó sötétség száll a világra, fájdalom sajjása a beteg szívekre, amikor a gyász a legsötétebb, az árvaság egyedülléte és az özvegyi fátyol a legnehezebb, — akkor jer vissza, jer haza a tiédhez. Ha bajban lesznek: virrassz fölöttük! Ha veszélybe jutnak: imádkozzál értük odafönn az égben, az Isten közelében!

Aludj csöndesen, álmoldj édesen! *Amen!*“

A végtisztességet megadták az elhunytak a hozzátartozokon kívül:

Gróf Bolza Géza nagybirtokos, főrendiházi tag, dr. Déri Henrik megyei tb. főorvos és neje, Mészáros Gusztáv kir. ítélőtáblai bír,

a szarvasi bíróság vezetője, Dr. Szemző Gyula Szarvas város ügyésze, a szarvasi izr. hitközség elnöke és neje, Dr. Scheiner Miksa orvos és családja, Bugyis Andor gyógyszerész, Krausz Sándor a Szarvasi Kereskedők Egyesületének képviselőjében és még mások.

Részvétüket kifejezték az özvegynek és családjának levélben és táviratban:

Gróf Bolza Géza főrendiházi tag, Schwarc Félix a Magyar Könyvkereskedők Országos Egyesületének elnöke, Ranschburg Viktor az Athenaeum irodalmi és nyomdai R. társulat igazgatója, dr. Sámuel József, Endre nagybirtokos, miniszteri fogalmazó, dr. Berényi Ármín ügyvéd, Sámuel Cornél szobrászművész, dr. Weisz Károly főorvos, Dércy Péter földbirtokos és nagybirtokos, Dr. Mayer Ödön országgyűlési képviselő, Mendl és Löwy gyárosok, dr. Borsódi József főrabbi, Fejes Sándor a Magyar Könyvterjesztő vállalat igazgatója, dr. Bloch Ignác miniszteri főigazgató, kir. tanácsos, Szalay Lipót a Fonciere biztosító Rtság erdélyi vezérfelügyelője és neje, Bohnert József tkpztári igazgató, dr. Veres Mihály a Pester Lloyd belső munkatársa, Révész György földbirtokos és neje, Goldzieher Géza papirnagykereskedő, dr. Áron Géza ügyvéd, Polgár testvérek vállalkozók, Waldmann Ferenc gyáros, Szénássy Béla cs. és kir. udv. szállító, Kner Izidor nyomdatulajdonos, és sokan mások levélben, és személyesen.

A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

„Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy a legjobb férj, a legszeretőbb apa Sámuel Adolf életének 63-ik, boldog házasságának 32-ik évében folyó hó 18-án hajnali 1 órakor hosszúsas szenvedés után jobblétre szenderült. Drága halottunk hült tetemeit folyó hó 19-én d. u. 4 órakor fogjuk a szarvasi izraelita egyház halottas házából örök nyugalomra helyezni. Szarvas, 1914. évi május hó 18-án. Emléke legyen áldott! Özv. Sámuel Adolfné Kohn Berta neje. Dr. Sámuel Viktor, Sámuel László, Dr. Sámuel Károly, Földes Emilné sz. Sámuel Jolán, Dr. Sámuel Andor, Sámuel Ella gyermekei. Dr. Sámuel Viktorné Fehér Mária, Sámuel Lászlóné Kohn Teri menyei. Földes Emil veje. Földes Gyöngyike, Földes Magduska unokái.“

A békésvármegyei tanyák kulturképességének biztosítása.

DR. H. D.

A tanya úgy húzódik meg a nagy fényözön mellett, melyet egy városi gócpont kulturája, kisugároz, mint egy sötét pont, hol a kulturának nincs sok keresni valója. Csak egy-egy iskola jelzi — mint a sötétben világító mécses, — hogy itt is emberek laknak, akik a jövő generáció lelki művelésére is gondolnak — a haladásra — a fejlődésre! De ez iskolák is jó részben csak az utóbbi időben kezdtek a tanyarészekeken nagyobb arányokban létesülni. Békésvármegyében fenn tartójuk nagyrészt az illető község (Békés, Békéscsaba, Szarvas, Békésszentantandrás stb.) vagy az illető felekezet, amelynek a belterületen is van iskolája. (Nálunk főleg az ág. h. ev. egyháznak vannak a tanyákon iskolái, Kondoroson, Szarvason, Békéscsabán stb.) Állami iskolák tanyákon csak a legutóbbi tíz évben létesültek. Ma már a tanyai iskolák fentartói között mind nagyobb százalékkal szerepel az állam. S ez százalék mindig emelkedni fog, mert a békéscsabai, s a békési és szarvasi tanyai iskolák államosítása is előbb-utóbb be fog következni. S ez nagyon fontos körülmény, mert az állami iskola tekinthető az egyedülinek, mely a tanyán a fejlődésre s a tanyai tanító személyzetnek pályáján való tovább haladásra biztosítékot tud nyújtani. Sajnosan kell tapasztalni, hogy a jelenlegi tanyai iskoláink nagyon nehezen fejlődnek. A bokortanyák iskolái rendkívül tulzsufoltak. (Szarvason nem ritka az olyan tanyai iskola, ahol 120—130 tanuló van egy tanteremben.) A szétszórt tanyák iskoláinak tanulói pedig uttalan-utakon sokszor 5—6 kilométerről akkor járnak fel iskolájukba, amikor az időjárás éppen megengedi. A jövő fejlődés érdekében a tulzsufolt iskolák mellé mindenütt kettős tantermeket kell kivánnunk, s emellett még több iskola létesítését, hogy a zsenge gyermekeregnek ne kelljen 5—6 kilométerről törni magát a mindennapi — tudományért, s ne legyen a tanya — az analfabetizmus melegágya. A két tanítós iskolák körül fejlődésnek ki majd idővel azok a tanyai központok, amelyeknek létesítése körül az Orsz. Gazdaszövetség sokat fáradoz. E tanyai központok körül tömörülne a tanya szellemi, gazdasági, szociális és vallási élete, összekötő góca volna ez a tanyának a várossal, községgel. Nálunk főleg Szarvason,

Békésen, Orosházán (Kiscsákó) Békéscsabán alakulhatnának fokozatosan ilyen központok, amelyek nagy nekilendülést adnának nemcsak a sokat mellőzött tanyai lakosság gazdasági és szellemi fejlődésének, de a tanyai tanítóság jelenlegi szomorú helyzetének megjavítására, s a magyarság gazdasági és kulturális megerősödésére is vezetnének.

A békésmegyei tanítók szarvasi gyűléséről.

Az elmúlt szerdán mozgalmas kultúrnapja volt Szarvasnak. A „Békésvármegyei Általános Tanító-Egyesület” ugyanis az idén Szarvas községben tartá évi rendes közgyűlését. Már az előző napon seregestől érkeztek a megye különböző rézéből, de különösen nagy számmal voltak képviselve az orosházi, békéscsabai és gyulai járásköri tanítók és tanítónők. Sajnálatos tényként kell megemlíteni azt a körülményt, hogy vagy 50 tanító, főleg békésiek, sarrétek, gyomaiak, vonatcsatlakozási mizériák folytán Mezőtúron rekedtek s a közgyűlésről lemaradtak.

A közgyűlés a tanítóképző disztermében volt, ahol a hatalmas számmal képviselt vidéki tanítókon és tanítónőkön kívül a szarvasi tekintélyes tanítónői és tanítói kar színe-java is megjelent, azonkívül ami lelkes ovónőink, továbbá helyi egyházi és világi notabilitások, lelkészek, tanárok, sőt még az iparos és földműves osztály is képviselve volt. A tanfelügyelőség részéről Dr. Mikler Sándor kir. tanfelügyelő és Dr. Horváth Dezső s. tanfelügyelő jelentek meg.

Több, mint kétszáz tanító és tanítónő tölté meg a diszterem helyiségét, kik között ott láthattuk a bájos és lebilincselően kedves modoru irónőt, Mányiné Prigl Olgát is. A közgyűlést megelőzőleg igazgatósági gyűlés és előértekezlet volt. A közgyűlés 10 órakor kezdődött, a melyen kiváló rátermettségű s bölcs tapintatáról közismert egyesületi elnök, Uhrin Károly békéscsabai tanító elnökölt, tisztét a legnagyobb megelégedésre töltvén be mindvégig. A hatalmas tárgysorozatu és magas nivóju közgyűlést az elnök hatalmas, megkapó gondolatokban gazdag beszéde vezette be. Utána Petz József tett részletes jelentést az évi működéséről. Majd egy kiváló képzettségű tanító, Nickmann Rezső a gyulai járáskör elnöke tartott a tanítók atyjáról, Péterfy Sándorról oly gyönyörű megemlékezést, mely méltó volna arra, hogy nyomtatásban adják kézfől-kézre. Beszédét zajos tetszéssel fogadták. Utána Krecsmárik Endre szarvasi ev. tanítóképzői tanár az általa feltalált transparens és diaphán szemléltető képeket ismertette

az általa szerkesztett transpareátor szekrény segítségével. A szebbnél-szebb világított képek általános tetszést arattak s általános volt az a vélemény, hogy az iskolákban a leghatásosabb és legsikeresebb taneszköz gyanánt használhatók e képek. Az előadót zajosan megtapsolták.

Már deket harangozták, mikor Fürst János orosházi járásköri elnök a nyugdíjügyre és fizetésrendezésre vonatkozó indítványt előterjesztette. A közgyűlés abban állapodott meg, hogy a hasonló képzettségű állami tisztviselők fizetésének és nyugdíjának megfelelő mértékben állapíttassék meg a tanítóság fizetése.

A Szegfű-féle nemzeti kegyelet-sértésre vonatkozólag a közgyűlés, Czabán Samu helyes kiegészítő megjegyzésének hozzájárásával kimondta, hogy Szegfű egyoldalú és hazafiatlan eljárását élesen elítéli.

A pénztáros jelentése szerint a pénztár állapota kielégítő.

Több apróbb ügy letárgyalása után 1 óra volt, mire az igazán magas nivóju és méltóságteljes lefolyású közgyűlés véget ért.

A tanítók egy része ezután az „Erzsébet-liget” kioszkjában kedélyes társasbédre gyűlt egybe, melyen szebbnél-szebb toasztok hangzóttak el. Különösen nagy hatással beszéltek Liska János, Benka Gyula, Nikelszky Zoltán, Dr. Horváth Dezső, Pataki János, Brósz János, Bartos Pál, Noszlopy N., László Béla stb. A társaság a késő délutáni órákig kedélyes együtt-létben szórakozott.

E megyei tanítógyűlés fényes sikere, magas nivója és zavartalan, élénk lefolyása hű tükrét képezi az értékes, elsőrangú kulturmunkát végző megyei tanítóságnak.

Referens.

N I R E K.

— *Eljegyzés.* Özv. Mic-inay Pálné leányát Margitot acsai ev. tanítónőt eljegyezte Fazekas István dr. báró Pró-nay Dezső nagybirtokos gazdatisztje Acsán. Az eljegyzés Kondoroson történt.

— *Esküvő.* Kondoroson múlt vasárnap d. u. 6 órakor tartotta esküvőjét az ev. templomban Dr. Padrah Kálmán csabai ügyvéd *Fekete* Margittal a kondorosi bíró kedves leányával. Násznagyok voltak: Padrah Sándor kir. közjegyző — Mendöl Lajos val-lástanár. Az esketést Keviczky László kondorosi lelkész végezte.

— *Esküdtek sorsolása.* A június havi esküdtszéki ciklusra Szarvas-ról esküdtekül lettek kisorsolva: Flob-lub István kereskedő, Gerlei Jenő gőz-malomtulajdonos, Darabos Máté föld-mives, ifj. Marsal János timár, Cséke Gyula mészáros.

— **Szavazat bontás.** A békési ág. h. ev. egyházmegye elnökségére beérkezett szavazatok felbontását Szarvason máj. 19-én eszközölte a kiküldött bizottság *Gujdacs* Pál közgyűl. elnök és *Farkas* Kálmán felügyelő helyettes ikerelnöksége mellett. Az eredményt már közöltük, mely szerint egyházmegyei felügyelővé *Havivár* Dániel esperessé *Keviczky* László választott.

— **Sétahangverseny a képkiallításon.** Ma vasárnap 1914. május 24-ikén az „Árpád“-szálló nagytermében kedves szórakozásban lesz része a szarvasi uri közönségnek. A tárlat rendezőse budapesti mintára a színház katoná zenekarát szerződtette, amely a társulat zseniális és nagy tudású karmesterének, *Intödy* Oszkárnak személyes vezetésével a következő műsört adja elő: 1. Futsik: Induló. 2. Huszka: Nyitány, Nemtudomka operettből. 3. Szirmai: Keringő, Mexikói leány operettből. 4. Sélér B.: Magyar ábránd. 5. Zerkovitz: Egyveleg, Katonadolog operettből. 6. Suppé: Nyitány, Pigne Dani operettből. 7. Zerkovitz: Egyveleg, Aranyeső operettből. 8. Waldteifel: Spanyol nagykeringő. 9. Lehar: Magyar egyveleg. A hangverseny kezdete d. e. 1/211 órákor. Belépődíj 1 korona.

— **Ovódai majálisok.** Két fényesen sikerült ovódai majálisról számolunk be. Az egyik f. hó 17-én a IV. kerületi ovódában folyt le. Mihályfi Emma ovónő dicséretes eredménnyel szerepeltette a kicsinyeket s kedélyes percekert szerzett a megjelenteknek. A másik ünnepély színhelye a II. kerületi ovóda volt, hol *Heiszler* Mária növendékei tettek fényes bizonyágot arról, hogy a kiváló szaktudású ovónő derekas munkát végzett. A majálissal kapcsolatos táncmultság is kitünően sikerült. A III-ik kerületi ovódában ma délután az I-ső kerületben jun. 10-én tartják meg a majálisot.

— **Az ev. uj-teplomban villany ég.** Az ev. uj-teplomban a mult napokban alkonyati időben nagy meglepetéssel és gyönyörködve szemlélték az arra járók, a nyitott ajtón keresztül, hogy a teplotmsillárokbán gyertyahelyett villanyégők ontották szerte pazar fényöket. Ugyanis világitási próba volt. No most már aztán preszbiter urak igazán ideje lesz megcsináltatni azt a teplotmelőtti, pusztulásnak induló kőhidat. Mert az mégse stilszerű dolog, hogy közvetlen a villanyfény és aszfalt szomszédságában miniatűr vár-omladékmódellekkel gyönyörködtessek az ég felé törő áhitatot?

— **Megüresedett kéményseprői állás.** Öcsödön a kéményseprői állás megüresedett, mert a hatóság a volt kéményseprőtől elvonta a jogot. Az eként megüresedett állásra június 19-ig lehet benyújtani a pályázati kérvényeket a szarvasi járás főszolgabírájához.

— **Képkiallítás.** Néhány nap óta mintegy 150 eredeti olajfestmény kép van kiállítva az „Árpád“-szálló dísztermében. Csak néhány nevet említünk köztük: *Iványi* Grünwald Béla, *Kézdi* Kovács László, *Molnár* Gábor, *Marko* Ernő, *Beregi* Sándor, *Kasznár* Ring Jenő, *Vörös* Ernő, *Olejnik* Janka, *Kuszka* Margit stbi.

— **Agyonütötte a villám.** Az elmúlt hétfőn, a kora délutáni órákban haragos fellegek vonultak Szarvas fölé az égre. A zivataros felhőkből alácikázó villámok közül egy lecsppt özv. *Csesznak* Pálné udvarába. Éppen a ház eresze alatt álldogált egy ártatlan kis gyermek *Takács* István cipészsegéd 3 1/2 éves fia, kezét az ereszről alácsepegő esőviz alá tartva. A villám a gyermek közelében levő magas eperfán végig futva és azt lehámozva, a szerencsétlen kis gyermeket halálra sújtotta. Rögtön kiszenvedett. A haja megpörkölődött, a mellén gyenge égési sebek voltak láthatók s a bal lábán levő cipőjét szétforgácsolta s a kis fiut pedig az udvarközepére hajította a rettenetes erejű áram. Hogy miért épen egy ártatlan gyermeket sújtott halálra a haragvó tüzes menykő, arra adjon választ az, ki a végzet útjait ismeri.

— **A modern Békéscsaba.** Egy békéscsabai kéményseprő mester, *Facsina* Dezső felesége a saját férjéhez tanoncként állott be, hogy a kéményseprő mesterséget kitanulva, szükség esetén férjének segédkezhessék s őt helyettesithesse. Az életre való aszszony valószínűleg több követőre talál, tekintettel a modern időkre.

— **Fognak a csabai patkányok.** Ugy látszik, nemcsak Szarvas község van megáldva veszedelmes garázdálkodó patkányokkal? Mint értesülünk, Békéscsaba község házában is fölös számmal ugrándoznak ez undok rágcsálók. A község előljároság méreggel pusztítja, mitől rakásra hullanak. Nálunk meg inkább szaporodnak, mivel nem sokat teszünk a kiirtásukra.

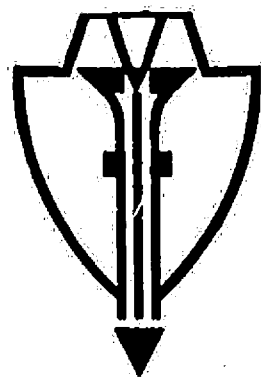
— **Vármegyei közgyűlés.** F. hó 28-án rendes tavaszi megyei közgyűlés lesz.

— **A vallásoktatás kiküszöbölése ellen.** A gyulafehérvári kath. tanítóegyesület f. hó 13-iki közgyűlésén *Szekely* Lajos indítványára roszszalását nyilváníja a „Békésmegyei Ált. Tanítóegyesület“ azon határozata fölött, mellyel a vallásoktatásnak az iskolákból való kiküszöbölését célozza, ezen mozgalmat helytelenít az erkölcsi nevelés szempontjából határozattan károsnak és veszélyesnek tartja.

— **Meghívó.** A m. kir. állami polgári leányiskola „Arany János Önképzőkör“-e záróünnepet rendez 1914. év május 24-én az állami leányiskola tornatermében, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté délután pont 5 órákor. Műsor: 1. Önképzőköri titkár jelentése. Tartja: Scholtz Olga IV. oszt. tanuló. 2. *Thern* Károly: „Magyar induló“. Zongorán előadják: *Tolnay* Ilonka, *Glasner* Ilonka és *Déri* Mariska III. oszt. tanulók. 3. „Van a szegénynek hazája“. Irta: *Ábrányi* Emil. Szavalja: *Neumann* Jolán III. oszt. tanuló. 4. „A nyoszolyaleány“. Magánjelenet. Irta: *Zöldi* Márton. Előadja: *Bihari* Piroska IV. oszt. tanuló. 5. *Serli* Lajos: „A remény“. Éneklő: *Cséke* Ilona, *Megyeri* Margit és *Sholtz* Olga IV. oszt. tanulók. Zongorán kíséri *Sterbetz* Ilona IV. oszt. tanuló. 6. „Szentkép az erdőben“. Irta: *Incedy* László. Szavalja: *Matthias* Elvira III. oszt. tanuló. 7. „Népdalaink“. Irta és felolvassa: *Sholtz* Olga IV. oszt. tanuló. 8. „A vén cigány“. Szövegét és zenéjét szerző: *Kondor* Ernő. Éneklő: *Jancsó* Judit tanf. növendék. Zongorán kíséri: *Simkó* Erzsike tanf. növendék. 9. „A két testvér“. Irta: *Radó* Antal. Szavalja: *Wigner* Mariska IV. oszt. tanuló. 10. „A nap a fényes égről“. Olasz dal. Éneklő: a polg. isk. II. tanulói.

— **A vármegye zárszámadása.** A megyei számvevőség összeállítása szerint a vármegyei háztartási pénztár számadása alapján 512.256 kor. 15 fill. bevétel s 512.254 kor. 59 fill. kiadás konstatalható. A maradvány tehát mindössze 1 kor. 56 fillér. A 1%-os pótdadó számadása 31,074 kor. bevétellel s 31,766 kor. kiadással zárul, tehát itt egyenesen deficit van. Bizony nem valami ragyogó pénzügyi eredmények.

— **Elemiiskolai vizsgák.** A szarvasi külkerületi ev. egyházközségi iskolák vizsgái f. hó 25-én kezdődnek s f. hó 30-án végződnek. A belső iskoláknál június 2-án veszik kezdetüket az évzáró vizsgák s jun. 9-én nyerne befejezést. Körlelkészek: *Russ* Zoltán gádorosi lelkész a külkerületi, *Kovács* Andor orosházi lelkész pedig a belkerületi iskoláknál.

MEGNYILT az Erzsébet-ligeti Percel-féle
.....
zönség rendelkezésére áll.

KAKUCZI ZENEKARA HANGVERSENYEZ.

— **Egy neves író Szarvason.** A megyei tanítóegyesületi gyűlés alkalmával egy országos nevű, rendkívüli rokonszenves írói egyéniség, Mányiné Prigl Olga is részt vett a tanítói közgyűlésen. Igen értékes lenne egy ily kimagasló női szellem közreműködése is a nagyon élénk és tartalmas tanítói gyűléseken. Ugy halljuk, hogy erre nézve határozott ígéretet nyert tőle a tanítóság, a legközelebbi közgyűlést illetőleg.

— **Elutasított fellebezés.** A szarvasi második kerületi megyebizottsági tagok választása alkalmával a választás eredményessége ellen fellebezést adott be Faragó Jenő dr. szarvasi ügyvéd. Az volt az ok a fellebbezésre, hogy a választási elnök, Mázor Elemér dr. a választás tartama alatt, a déli órákban két percre kiment a teremből. Az alsófoku hatóság azzal utasította el Faragó dr. fellebbezését, hogy a két percnél távozásra emberileg szükség volt s az elnök helyettese maga Faragó dr. volt. Faragó dr. tovább ment a közigazgatási bírósághoz, a mely ugyancsak jóváhagyta az alsófoku hatóság elutasítását.

— **Tanargyűlés** A június hó 2-án és 3-án Budapesten tartandó tanargyűlésen Szarvasról Nikelszky Zoltán képzői igazgató fog előadást tartani a képzői szakosztályi ülésen a „Ev. tanítónőképző“ címen. Az elemi iskolai szakosztályi ülésen pedig Dankó Soma igazgató tanító a kerületi tanítóegyesületek szervezéséről fog értekezni.

— **Kezelővizsga.** A nagyváradi kir. ítélőtáblán szerdán folytatták az igazságügyi kezelői vizsgálatokat. Békésmegyéből újlag a következők nyertek képesítést az igazgásügyi kezelőségre: Borku Ignác szarvasi bírói írnok, Máthé László szarvasi bírói írnok és Kotzó Emil gyulai törvényszéki fogházfelügyelő.

Színészet.

A legteljesebb meglepéssel konstatálhatjuk, hogy a mult számunkban megemlített kisebb fogyatkozásoktól eltekintve, Krémer Sandor sok jeles művészi erővel rendelkező társulata napról-napra nagyobb mérvben vivja ki a közönség meglepését és elismerését. Nemcsak a művésznők és művészek elsőrangú játéka, de maga az ügyes diszletezés s az Intódy karmester kiváló dirigálása alatt álló zenekar harmonikus összehatásban biztosítja az előadások számára

az őszinte sikert. Technikai akadályok miatt minden előadásról nem emlékezhetünk meg, de a nevezetesebbeket, mégis kiemeljük.

Az elmúlt vasárnap este másodszer került színre a sületlen sovány tárgyú, de kellemes zenéjű és ügyesen scenirozott darab, a „Mozikirály“ A szellemtelen, rossz darabért bő kárpótlást nyújtott a játék s a fülbemászó zene.

A hétfői Herczeg-féle vigjáték, „Az eredes“ finom szellemességével s disztíngvált tárgyával örvendetes ellentét volt az előző esti sületlen, idegen darabbal szemben. Révész, Dezséry, Takács a hölgyek között, Bokor, Kallós, Vámos, Beregi, Földes, stb. a férfiak között tűntek ki.

A szerdai „Katonadolog“ is fényes bizonyítéka annak, hogy az operetteknel a szép muzsika és a látványos diszletek mellett a szöveg nagyon alá rendelt szerepet visel. Fűredi Vilmának gyönyörű mimikája, de hibás kiejtése van. Petrán Ibolyka kedves partnere volt a kínai fiu szerepében. Petrán gyönyörűen ivelt szemöldöke szerencsés külső jelleg. Révész, Kertai, Horváth, mind igen jók. Férfiak egytől-egyig remekeltek. A „Tangó“ igen szelid formában került bemutatásra

Csütörtökön a híres Sardou-dráma, a „Boszorkány“, lévén komoly irodalmi alkotás, nem sok közönséget hozott egybe. Dezséri és Földes ragyogtatták az estén drámai tehetségüket. A játék sima lefolyását szerep nemtudások zavarták.

Pénteken a jól ismert „Cigányprimás.“ Szombaton pedig először került színre a „Tündérlaki lányok“ c. vigjáték.

Ma délután a „Boszorkányvár,“ este a „Katonadolog“ szerepelnek másodizben műsoron.

Irodalom.

A dr. Horváth Dezső s. tanfelügyelő kitűnő szerkesztésében megjelenő „Nemzeti Kultura“ folyóirat magas szellemi nivóját s kulturális értéket mi sem bizonyítja jobban, mint ama körülmény, hogy nem egy cikke fővárosi szellemi kiválóságok körében is komoly feltűnést kelt. Csak nemrégiben is e folyóirat cikkei a neves író. Mányiné Prigl Olga, vagy pl. a kiváló geografus, Dr. Czirbusz Géza b-pesti egyetemi tanár reflexióit eredményezték. Az előbbi számban Kiss Sándor szarvasi képzői tanár irt egy nagyon tartalmas és tanulságos értekezést a magyarságnak a fajok létharcában való kilátásairól. E rendkívüli éleslátással írott cikk nemcsak a megye szellemi kiválóságai körében keltett gyümölcsöző eszmecsere s radikális intézkedések megtételére alkalmas komoly feltűnést, de a fővárosi tudósvilág egyik jeles buvára, Dr. Hollósy István, szintén hasonló tudományos készültséggel s helyes logikával egészítette ki Kiss Sándor nagybecsű közleményét. A „Nemzeti Kultura“

legújabb számában gyönyörrel olvashatjuk e tanulságos reflexiókat. A folyóirat többi közleményei is elsőrangú dolgok A füzet tartalma következő:

Hollósy István dr: A magyar faj jövője. — Szabó László: A büntetés jelentősége a nevelésben. — Mutschenbacher Gyula: Chopin. — Gulyás János: Husvéti népszokások Gyulán. — Napló. — Nyilvános nyugtázás.

Legnagyobb
nyeremény
szerencsés
esetben
egy millió
márka

Szerencse hír.

A nyereményekért az állam áll jót.

Vegyen részt

a Hamburg állam által garantált nyeremény sorsjáték *biztos esélyben*, melyen

13 millió 731.000 Márkát

sorsolnak ki.

A magas kormány legújabb határozata értelmében a sorsjáték tőkeemelése által jelentősen előnyös változáson ment keresztül ugyanarra, hogy majdnem minden nyeremény eredeti értékének 40 százalékával emelkedett, miáltal a legértékesebb nyereménykilátások tekintetében a világon egyedül áll.

Az eddigi elérhető legnagyobb nyeremény, mely 600.000 Márka volt most

Egy millió Márka lesz.

Az esetleges főnyeremények, jutalmak és nyeremények következőképpen oszlanak meg:

1,000,000 Mark

900,000 Mark	305,000 Mark
890,000 „	303,000 „
880,000 „	302,000 „
870,000 „	301,000 „
860,000 „	300,000 „
850,000 „	200,000 „
840,000 „	100,000 „
830,000 „	50,000 „
820,000 „	80,000 „
810,000 „	70,000 „

Azonkívül sok nyereményt sorsolnak ki, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 stb. Márkával.

Az egész sorsjáték 100,000 sorsjegyből áll, melyből 56,020 szám — *tehát több mint a fele* — 7 huzáson keresztül okvetlen sorsolásra kerül.

A sorsjegyeknek hivatalosan megállapított ára az első huzásra:

Egész sorsjegy M. 10, (12 K)	Fél sorsjegy M. 5, (6 K)	Negyed sorsjegy M. 250, (3 K)
--	------------------------------------	---

A hivatalos, ellencímrel ellátott sorsolási tervezet, melyben a következő huzások betételeiről és nyereménytervezetéről tájékozás nyerhető, kívánságra gatis és frankó előre megküldöm.

Minden résztvevő megkapja a hivatalos huzási jegyzéket pontosan, minden megejtett huzás után.

A nyereményeket az állam garantálja mellett pontosan kifizetjük. Rendeléseit kérem adja fel mielőbb, de legkésőbb

május 22-ig, erre a címre:

SÁMUEL HECKSCHER senr.,
Bankgeschäft in HAMBURG. (No. 1091.)
7-10

Laptulajdonos: ÖZV. SÁMUEL ADOLFNÉ.
Kiadó: DR. SÁMUEL ANDOR.

Reggelizés előtt félpohár Schmidt's-éle
Használata valódi áldás gyomorbajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.

Nagy üveg 60 fill.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. 54-100

Szeplős

csunya lányok, májfoltos, kiütéses asszonyokon azonnal segít

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CRÉME ÉS SZAPPAN

A Margit-creme rögtön szüntet szeplő, májfoltot, bőrkiütéseket, atkát (miltesser) s mindennemű bőrbajt.

A Margit-cremetől az arcbőr üde, rózsás lesz, a ráncok, redők, eltűnnek. A Margit-cremet a világ legszebb asszonyai, hercegnők, gróf-nők bárónők, híres művésznők stb. használják s el vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és bőrszépítő hatásától. — 6 koronás rendeléseket bárhova bérmentve küld

FÖLDES KELEMEN gyógyszer. ARAD.

Elárusító! Bugyis Andor, Csábrády János gyógyszerész. Szarvason.

3-7

Kiadó egy nagy raktárhelyiség

Blaskó János házában

(Kossuth-utca 38. szám)

vágott fa-, szén- és mész elárusításra igen alkalmas sármentes udvar.

Tudakozódni lehet a tulajdonosnál.

2-3

TENGERI VETÉSHEZ!

Varjú

Egér

Üszök

kártevésai ellen biztosan védekezhetik a földbirtokos, a külföldön 5 év óta bevált kitűnő védőszer

C O R B I N

alkalmazásával. Kiváló eredmények, bizonyítványok! Nem befolyásolta a mag **csirázását!** Egyszerű alkalmazás! Olcsó! Nem mérgező! Nagyszerűen bevált buza, kukorica, zab, rozs, répamag, árpa, kender, konyhavetemény stb. csávázásánál. Csak egyszer próbálja meg saját érdekében!

Igen érdekes leírást, használati utasítást és árajánlatot ingyen küld:

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára
Ujpest

valamint a föelárusítók:

Bárany Béla, Szarvas Weisz J. János,
Mezőberény. 4-4

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség előljárósága részéről alólírottak ezennel közzhírré teszik, hogy Szarvas községében a loosztályozás 1914 évi május hó 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30. és június hó 2-ik napjain a Weiczner Gáspár-féle vendéglő udvarán lesz megtartva

Felhívtnak ennél fogva a lótulajdonosok hogy a fenti napokon osztályozás alá kerülő lovaikat 200 koronáig terjedő pénzbüntetés terhe alatt okvetlen állítsák elő.

Szarvason, 1914. évi május hó 8-án.

Az előljáróság nevében:

Jeszenszky
jegyző.

Kiss
bíró

Eladó divatárú üzlet.

Petrics Emmának az „Arpád” bazárépületében levő divatárú üzlete berendezéssel együtt előnyös feltételek mellett eladó.

1-3

Réz- és vasbutorok

háló-, ebédlő-, szálloda-, kórhazi- és kerti berendezések, gyermekágyak és gyermekkoscsik, acélsodrony ágybetétek, kocsisülések, lószőr és af.ik madracok, diványok, rézkarnisok, ablak, roleták, redőnyök, mosdóasztal és mosdó készletek, szoba klotet, fa- és széntartók, kályha ellenzők, tüzelő készletek, ruhafogasok, patkány- és egérfogók.

Legjutányosabban szállít:

Garay Károly

réz- és vasbutorkészítő.

24-52

Građon.

FISBEIN ÉS KRAUSZ

rúhakelme- és vászonárú-kereskedése

ALAPITVA: 1859.

SZARVAS.

ALAPITVA: 1859.

Ertesítjük a t. vásárló közönséget, hogy üzletünkben a tavaszi áruk már teljes mennyiségben raktáron vannak.

A legkülömbözőbb kosztüm újdonságok, ramage, caró, cotlen és bröché szövésben. Blouskelmék, célszerű és diszes anyagokból, crep, nege, crepon, sáda, sima és himzett alapon. — *A tavasz és a villany intenzív világossága rákényszeríti a közönséget a lakásokban is újítani.* — A tisztelt vevőközönség figyelmébe ajánljuk lakásberendezési cikkeinket, u. m.: nagy és futó szőnyeg, linoleum, függöny, ágy- és asztalterítő stb.

9-52

Kiváló tisztelettel: **Fisbein és Krausz.**

Gróf Potocki Uradalom
Honcztó, Arad megye. Ajánlja
szigoruan osztályozott I. II. III.
osztályu *bükk hasáb*-, I. II.
osztályu *dorog*-, valamint I.
osztályu *cser hasáb*

TÜZIFÁJÁT

A fa száraz és szigoruan osztályozott minősége dacára kedvező árért szállítatik. Árajánlattel mindenkor készséggel szolgál

Gróf Potocki Uradalmak
Jószágigazgatósága Honcztó,
Arad megye. Telefon szám: 11.
8-10

Szállodák és vendéglők hirdetésére nélkülözhetetlen!

„UTMUTATÓ” VASUTI MENETRENDKÖNYV

A magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve.

Tartalmazza

a magyar, közös, osztrák, külföldi
vasutak és hajók menetrendjeit
és menetárait, a közvetlen vonat-
natsatlakozásokat, utirányo-
kat, a bérkocsik vi-
teldijszabását.

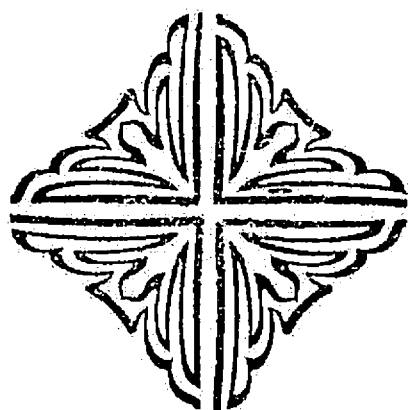
Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal,
Budapest, IV. ker., Régi posta-utca 4.

Szállodák és vendéglők hirdetésére nélkülözhetetlen!

Miért
nem keresi fel?

LITAUSZKY PÁL

nagy illatszer- és pipere üzletét.

HOL a legolcsóbb árban a legjobb
minőségű parfümök, szappanok,
 kölnivizek, fogkefe, fogporok
 és paszták, haj- és bajusz-
 kefék, fésűk, hajfestő-
 szerek, valamint
 brillantinok
 stb.

nagy választékban raktáron vannak.

Jutányos árban kiadó egy szépen
butorozott szoba,
kapható igen jó házi koszt
özv. Önternicznéné. (Az izr. templom
mellett, Veres-féle ház.) 3

Feischer Jenő

Ezelőtt: Grósz Ármih és Fia

Szarvas. ♦ Belicey-út.

Ajánlja ujonan és dísan berendezett arany-, ezüst- és
ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz
és disztárgyak raktárát.

Vesz és becserél magas áron bármilyen mennyiségben
töredék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fall-, harang- és
hárfaharang ütő inga órákban, látszerészeti cikkek-
ben és tajtékárakban.

Óra- és ékszer javító műhely.
Pontos és szolid kiszolgálás.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyárt-
mányai az egyedül valódi

kölniviz, kölniviz-szappan és puder

minden jobb drogueriában, illat-
 szer és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

2-33

Magyarországi képviselő: HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII.

Megszabadul a gondoktól!

ha egy szórakoztató hangszert hozat

Wagner

„Hangszer-Király”-tól Budapest, József-körút 15.

HEGEDŰ, 16 drb. felszereléssel 12 kor.
TÁROGATÓ, billentyűkkel 16 kor.
AMERIKAI GITÁR CITERA, kotákkal 16 kor.
CSALÁDI HANGVERSENYHARMONIKA 16 kor.
MANDOLIN vagy GITÁR 16 kor.
ÉBENFA FUVOLA I. minőségű 16 kor.
A milanoi, párisi és londoni kiállításon arany-
érem és érdemkeresztel kintüntetve.
Javítási szakmühelyek!
Fényképes **hangszerárjegyzék** ingyen.
Óvás! Ügyeljünk a „Wagner,” névre és a 15
házzámra. 58

Kolozsvári jogi vizsgákra Marosvásárhelyi ügyvédi vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető
módon előkészít **Dr. Polcz Rezső**
ügyvéd, jogi szemináriumá és
jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.

Telefon szám 828.

21—52

Kaiser-féle
Mell-Karamellák

a „3 fenyővel”

MILLIOK használják

KÖHÖGÉS, HURUT,
ekedség, elnyálkásodás és számarköhögés

ellen a

Kaiser-féle
mellkaramellákat

a „3 fenyővel”

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyít-
vány orvosoktól és mágnásoktól.

Csomagja 30 fill. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban
és minden drogeriában. 31—120

Úrak és Hölgyek!!

kiknek különös kívánságuk és izlésük van
a ruhafestés és tisztítás iránt, azok csakis

Süveges János

kelmefestő és
vegyszertár
intézetét

keresik fe megrende sükke Szarvas.

Hol ruhák, kelmék, csipkék

a legelőkétebben bármilyen anyagból
festetnek és tisztítanak. Gyász eseteknél ruhák 24 óra alatt.

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a
legipszelését elvál-
lalom. Utána helyes
cipők müizléssel
készítetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a
legjobb anyagból müizléssel készített modern szabásu cipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (uj eljárás) kü-
önös gonddal és izléssel készítettnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a
Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanul-
mányoztam a czipészlet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

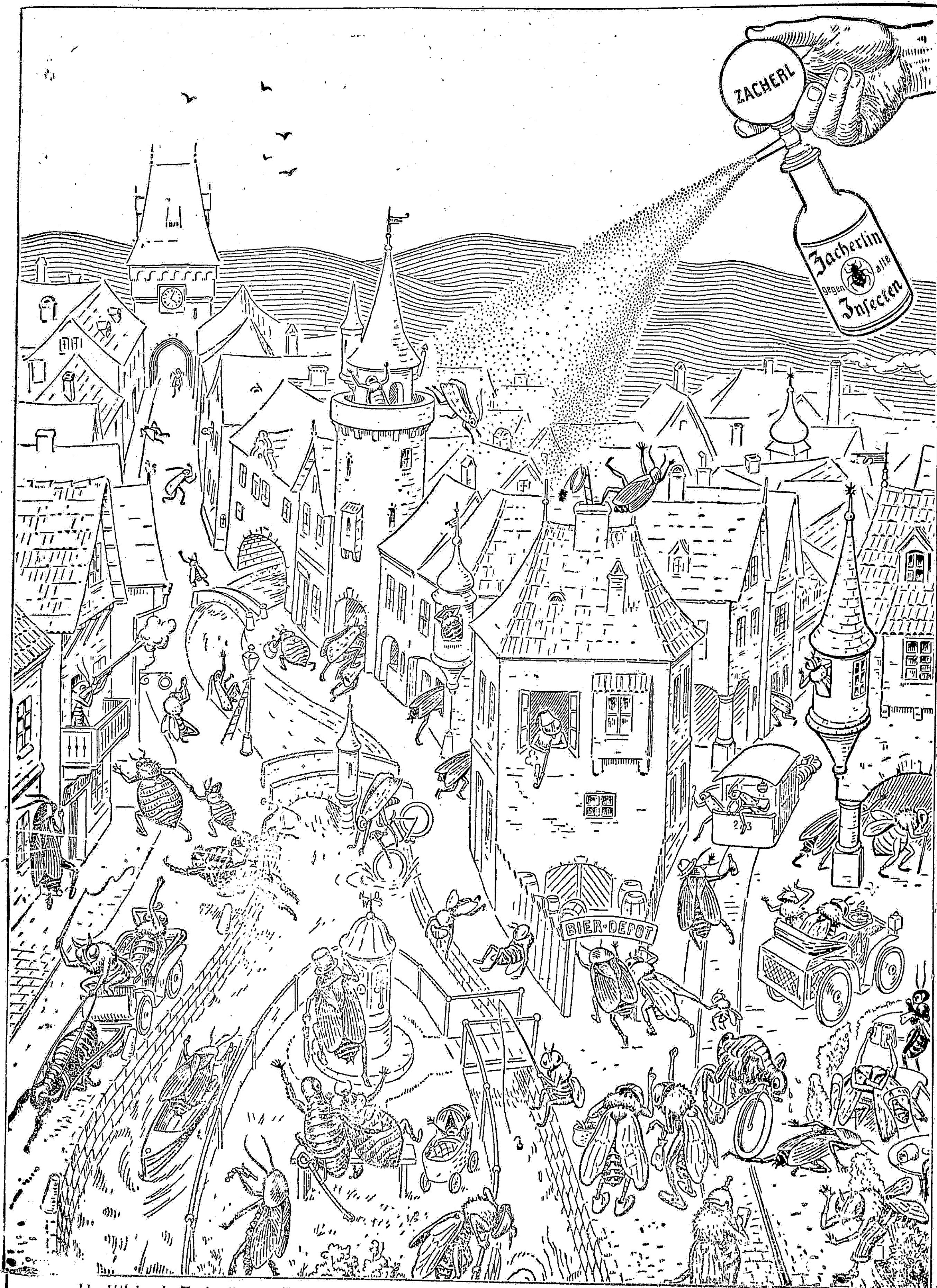
Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntetö pártfogását

SZUCS JOZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok,
krémek, selyemfüzők
minden színben,
cipő sámfák
nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását
eszközlöm, ugyszintén
rendes talpbetétek,
parafagyökér
és remezből kaphatók.

Ha látlak oh Zacherlin a szívem is dobban,
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
Tokban ami van, haszontalan dib, dáb;
Attól ugyan nem döglük se féreg, se sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott aki készít, zászor és ezerszer
S valahol függ a Zacherlin plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.